

[Jørn Jespersen]

nagementkonsulenterne øjensynlig er langt bedre til at højne indtjeningen i deres egne virksomheder end til at højne produktiviteten i de virksomheder, de bliver ansat af. Den store fejlslutning i debatten i dag har været, at den offentlige sektor uden videre gøres synonym med uproduktivitet, mens man regner med, at den private sektor uden videre er effektiv og produktiv.

Sandheden er jo, at den offentlige sektor i en lang række tilfælde er yderst produktiv. Hvordan skulle vores virksomheder klare sig uden en veluddannet arbejdskraft fra erhvervsskolerne? Mon ikke det offentlige vejnet betyder en hel del for virksomhedernes effektivitet? Lige så vigtigt og desværre langt mere overset er det, at den private virksomhed ikke er præget af produktivitet i alle tilfælde. Den private sektor er tværtimod i mange tilfælde præget af fråds, af planløshed og af decideret samfundsskadelige aktiviteter.

Hvis de borgerlige partier var i stand til at rive deres ideologiske slør væk fra ansigterne, kunne vi måske få en ordentlig diskussion af det afgørende problem i det danske samfund: hvordan løser vi gældskrisen, og hvordan højner vi vores virksomheders konkurrenceevne og sætter gang i eksporten, og vel at mærke på en måde, der samtidig sikrer den nødvendige opretning af vores miljø? Her hjælper det ikke på gammeldags liberalistisk vis at overlade hele ansvaret til den private sektor. For det er jo netop i den private sektor, i finanssektoren, at vi har set en eksplosion i lønniveauet og dermed i forbruget.

Forsikringsselskaberne annoncerer rask væk efter sælgere og agenter til 450.000 kr. om året plus bil, kontor og pension og får kun én ansøgning, fordi lønnen er for lav.

Kreditforeningerne har heller ikke holdt sig tilbage med lønningerne. Til gengæld er man tilsvarende rundhåndet, når der skal deles lån ud. Man anvender det såkaldte gyldne søms princip. Der gives lån på 150.000 kr. til ganske små forbedringer af parcelhuse. Ja, kreditforeningerne reklamerer ligefrem med, at der bliver råd til ekstra luksus. Efter optagelsen af lån kan man være ekstravagant på enhver måde. Det er næppe noget, der bremser forbruget og gavner betalingsbalancen, og i hvert fald er det ikke produktivitet og effektivitet i samfundsmæssig henseende. Selv ejendomsspekulanter

har man gavmildt betænkt med lån på vildt opskrevne husværdier, så voldsomt, at der sidste forår var baggrund for et folketingsindgreb mod nogle af de groveste ting.

Men det var sandt for dyden ikke de borgerlige partier, der tog initiativer mod denne uansvarlige adfærd i den private sektor. Der er stadig væk brug for en lang række ændringer i f.eks. boliglovene med henblik på at bremse spekulationen i erhvervs- og boligejendomme. Der vil det sikkert komme til at knibe med borgerlig opbakning bag sådan nogle indgreb, indgreb, som ellers ville have enorme samfundsgavnige virkninger, fordi de ville kanalisere midler til aktive investeringer, fordi de ville mindske luksusforbrug, og fordi de ville forbedre betalingsbalancen.

I selve produktionssektoren står det heller ikke for godt til. Forholdene præges af manglende samarbejde mellem virksomhederne og af manglende fremsyn. Med en kendt og fremtrædende erhvervsmands ord: en avanceret form for kannibalisme på de udenlandske markeder og manglende fremsyn er med til at bære ansvaret for udsigterne til op imod 300.000 arbejdsløse i den kommende vinter, som han sagde til en avis for nylig. Virksomhedernes manglende fremsyn er også en af de afgørende årsager til, at der er så mange udenlandske opkøb af danske virksomheder. Ifølge en nylig opgørelse i dagbladet Børsen er antallet af udenlandske opkøb på vej til at sætte ny rekord i 1988. Regeringen har ganske søgt at undgå en debat om denne udvikling. I liberalismens hellige navn henviser man blot til, at resultatet af de frie markedskræfter er til gavn for Danmark.

Vi har i SF aldrig ønsket at forbyde udenlandske investeringer i Danmark. Det ville være galmandsværk. I mange tilfælde er sammenlutning med udenlandske virksomheder en god idé, fordi der skaffes ny viden, teknologi og kapital til landet, men det er ikke altid tilfældet. I andre situationer har vi set eksempler på, at de udenlandske opkøb er et udtryk for, at man ønsker at hjemføre dansk viden og teknologi eller at slippe af med en irriterende konkurrent. Resultatet bliver så, at der nedlægges danske arbejdspladser, at virksomhederne svækkes konkurrencemæssigt på længere sigt, og at dansk økonomisk og politisk selvstændighed udhules.